
HOVEDARBEJDSMILJØUDVALGET - HAMU

Hovedarbejds miljøudvalget rådgiver ledelsen om arbejdsmiljø på AU

Hovedarbejds miljøudvalget (HAMU) er universitetets øverste arbejdsmiljøorgan. HAMU er en vigtig aktør, da det fastlægger og sammen-tænker den overordnede linje i universitetets arbejdsmiljøindsats på tværs af fakulteterne og enhedsadministrationen og i tæt samarbejde med Hovedsamarbejdsudvalget. Udvalget drøfter og kvalificere arbejdsmiljøtemaer med henblik på at rådgive Universitetsledelsen

Hvem er med i Hovedarbejds miljøudvalget?

Udvalget består af Rektor som formand, en arbejdsmiljørepræsentant og en lederrepræsentant fra hvert fakultet samt universitetsdirektøren og én til to studenterrepræsentanter.

Arbejdsmiljørepræsentanterne i udvalget vælges af og blandt medlemmerne i de enkelte FAMU/AAMU. Udvalget kan således først sammensættes, når FAMU'erne/AAMU er etableret. Lederrepræsentanterne udpeges af Rektor.

Medlemmerne af hovedarbejds miljøudvalget bidrager til at løfte universitetets samlede arbejdsmiljøarbejde med afsæt i deres kendskab til -og erfaringer med fakulteternes og enhedsadministrationens arbejdsmiljøarbejde.

Hovedarbejds miljøudvalgets opgaver er at:

- Udarbejde og fastlægge, målsætninger og handlingsplaner på arbejdsmiljøområdet.
- Fastlægge og implementere overordnede regler og retningslinjer for arbejdsmiljøarbejdet
- Iværksætte tværgående arbejdsmiljørelaterede projekter og udredninger efter behov
- Drøfte løsning af arbejdsmiljømæssige spørgsmål, som ikke kan løses af de lokale arbejdsmiljøorganer
- Tilvejebringe og anvende data om arbejdsmiljø til at igangsætte fælles tiltag ved tværgående problemer på AU
- Samarbejde med Hovedsamarbejdsudvalget om bl.a. AU's personalepolitik samt om APV.

FAMU/AAMU

Fakultets- og enhedsadministrationsarbejdsmiljøudvalget sikrer systematikken

Fakultets- og enhedsadministrationsarbejdsmiljøudvalgene (FAMU/AAMU) planlægger og koordinerer fakulteternes og enhedsadministrationens arbejds miljøarbejde.

FAMU/AAMU fastlægger målsætninger for indsatsen og sørger for, at beslutninger bliver ført ud i livet på hele fakultetet/administrationen. Udvalget rådgiver den lokale ledelse om arbejds miljøspørgsmål og er med til at sikre, at arbejds miljøarbejdet er systematisk, forebyggende og effektivt. FAMU/AAMU refererer til den lokale ledelse og hovedarbejds miljøudvalget (HAMU) på AU.

Hvem er med i FAMU/AAMU?

Dekanen /Universitetsdirektøren er øverst ansvarlige for at udpege sig selv eller en anden relevant leder som formand for udvalget. Herudover består udvalget af to arbejds miljørepræsentanter og to lederrepræsentanter og eventuelt en studenterrepræsentant. Hvis ledelsen ønsker det, kan antallet af udvalgsmedlemmer udvides. Uanset hvilken leder, der er formand for udvalget, skal formanden altid kunne handle på dekanen/universitetsdirektørens vegne i spørgsmål om arbejds miljø.

Arbejds miljørepræsentanterne i udvalget vælges af og blandt medlemmerne af lokalarbejds miljøudvalgene eller blandt institutternes/enhedernes arbejds miljøgrupper, hvis der ikke er oprettet lokale arbejds miljøudvalg. Lederrepræsentanterne udpeger ligeledes repræsentanter fra de lokale arbejds miljøudvalg eller arbejds miljøgrupper. Udvalget kan således først sammensættes, når arbejds miljøgrupperne og lokalarbejds miljøudvalgene er etableret.

Medlemmerne af FAMU/AAMU bidrager til at løfte og koordinere fakultets/enhedsadministrations arbejds miljøarbejde med afsæt i deres kendskab til de lokale vilkår og erfaring med det lokale

arbejds miljøarbejde. Det anbefales derfor, at medlemmerne repræsenterer fakultets/enhedsadministrationens arbejdsområder og faggrupper bredt.

FAMU's/AAMU's opgaver er at:

- koordinere og prioritere arbejds miljøarbejdet
- sikre, at FAMU/AAMU's beslutninger implementeres på institut-/vicedirektørs/enhedsniveau
- udarbejde den årlige arbejds miljødrøftelse for fakultet/enhedsadministrationen
- medvirke til at AU's overordnede arbejds miljøtiltag bliver realiseret.
- planlægge, koordinere og følge op på fakultets/enhedsadministrationens APV- arbejde
- samarbejde med fakultets/administrationens samarbejdsudvalg om psykisk arbejds miljø og trivsel
- integrere arbejds miljøhensyn i fysiske drifts- og planlægningsopgaver
- iværksætte lokale tværgående initiativer og samarbejde og videndele med AU's øvrige fakulteter, HR og samarbejdsorganisationen om fælles arbejds miljøforhold
- rejse relevante problemstillinger for HAMU.

De Lokale arbejdsmiljøudvalg planlægger og rådgiver om arbejdsmiljøtiltag

Lokalarbejdsmiljøudvalget (LAMU) drøfter arbejdsmiljøindsatsen, rådgiver om løsning af konkrete arbejdsmiljøproblemer og følger op på, om arbejdsmiljøarbejdet er effektivt og forebyggende. LAMU refererer til institutledelsen/ vicedirektøren/ administrationschefen og fakultets-/enhedsadministrations-arbejdsmiljøudvalget. LAMU koordinerer og understøtter arbejdsmiljøgruppernes indsats.

Hvem er med i lokalarbejdsmiljøudvalget?

Det er som udgangspunkt institutlederen/centerlederen/vicedirektør/administrationschefen, der er formand for de lokale arbejdsmiljøudvalg.

Desuden består udvalget af to arbejdsmiljørepræsentanter og to arbejdslederrepræsentanter og eventuelt en studenterrepræsentant. Hvis formanden for udvalget ønsker det, kan antallet af udvalgsmedlemmer udvides. Uanset hvilken leder, der er formand for udvalget, skal formanden altid kunne handle på Institutlederens /centerlederens/vicedirektørens/administrationschefens vegne i spørgsmål om arbejdsmiljø.

Arbejdsmiljørepræsentanterne til udvalget vælges af og blandt instituttets/enhedens arbejdsmiljørepræsentanter. Lederne i enhedens arbejdsmiljøgrupper udpeger ligeledes to repræsentanter mellem sig. Udvalget kan således først sammensættes, når arbejdsmiljøgrupperne er etableret og det anbefales sammensat således, at medlemmerne afspejler instituttets arbejdsområder, lokationer og faggrupper bredt.

Medlemmerne i LAMU repræsenterer alle arbejdsmiljøgrupper og deres interesser.

Eksempler på arbejdsopgaver for det lokale arbejdsmiljøudvalg:

LAMU skal som udgangspunkt løse de opgaver der er defineret i "[Bekendtgørelsen om samarbejde om sikkerhed og sundhed, §17.](#)"

Herudover er LAMU's opgaver at:

- udarbejde handlingsplaner og følge op på arbejdet med APV, herunder samarbejde med det lokale samarbejdsudvalg om trivsel
- gennemføre den lovpligtige årlige arbejdsmiljødrøftelse for instituttet/vicedirektørområdet/enheden samt forebygge arbejdsmiljøproblemer
- sikre at arbejdsmiljølovgivningen og AU's interne regler og retningslinjer overholdes
- rådgive arbejdsmiljøgrupperne og understøtte deres arbejde
- synliggøre og informere om arbejdsmiljøarbejdet og arbejdsmiljøorganisationen på instituttet/enheden
- rejse problemstillinger for FAMU/AAMU, hvis der er forhold, som LAMU ikke kan løse på egen hånd.

LAMU rådgiver enhedens ledelse om, hvilke arbejdsmiljøgrupper der skal etableres.

ARBEJDSMILJØGRUPPEN

Tager sig af de daglige arbejdsmiljøopgaver

Arbejdsmiljøgruppen (AMG) tager sig af de daglige arbejdsmiljøopgaver på instituttet/enheden. Lederen har altid det formelle ansvar for at opgaverne bliver udført. En arbejdsmiljøgruppe kan skabe de bedste resultater, når der er opbakning fra kollegaer og når alle ansatte samarbejder om at styrke arbejdsmiljøet. Gruppen skal synliggøre deres resultater og løbende håndtere arbejdsmiljøproblemerne på arbejdspladsen. Alle institutter og administrative områder på AU har en eller flere arbejdsmiljøgrupper. Antallet og sammensætningen af arbejdsmiljøgrupperne defineres af lederen efter drøftelser i det lokale arbejdsmiljøudvalg.

Hvem er med i Arbejdsmiljøgruppen

En arbejdsmiljøgruppe består som udgangspunkt af en udpeget leder og en valgt arbejdsmiljørepræsentant. I særlige tilfælde kan der være flere arbejdsmiljørepræsentanter i en gruppe.

Hvis arbejdslederen og arbejdsmiljørepræsentanten ikke er til stede samtidig, er det den, der er til stede, der varetager arbejdsmiljøgruppens opgaver. Den, der har været fraværende, skal hurtigst muligt have besked om, hvis der har været hændelser under vedkommendes fravær.

Arbejdsmiljøgruppens opgaver:

Arbejdsmiljøgruppen skal som udgangspunkt løse de opgaver der defineret i ["Bekendtgørelsen om samarbejde om sikkerhed og sundhed" §18.](#)

- skabe fokus omkring det daglige arbejdsmiljø og forebygge arbejdsmiljøproblemer
- viderebringe information, som hjælper til at skabe et godt arbejdsmiljø
- finde nødvendige løsninger på uacceptable arbejdsmiljø-, sikkerheds- og sundhedsforhold
- deltage i lokalt APV-arbejde og inddrage medarbejderne heri
- deltage ved besøg fra Arbejdstilsynet (AT) og eventuel efterfølgende dialog og udbedring af arbejdsmiljøforhold
- rejse problemstillinger over for det lokale arbejdsmiljøudvalg, hvis der er forhold arbejdsmiljøgruppen ikke selv kan løse
- forebygge og analysere arbejdsulykker
- tilstræbe et godt samarbejde i gruppen og med den øvrige arbejdsmiljøorganisation.

Være synlige og tilgængelige

Alle medarbejdere skal vide, hvem der er i arbejdsmiljøgruppen og hvordan gruppen kan kontaktes, hvis de har et arbejdsmiljøproblem. Arbejdsmiljøgruppen kan med fordel bruge medarbejdermøder til at bevare og styrke kontakten med kollegaerne.

Skabe en kultur for godt arbejdsmiljø

Arbejdsmiljøgruppen er vigtig som rollemodel, og som kulturbærer for det gode arbejdsmiljø i enheden. Gruppen kan bl.a. medvirke til at sætte fokus på de arbejdsmiljømæssige konsekvenser af forandringer i enheden. Arbejdsmiljøgruppens fokus på om arbejdspladsen er i balance og trives, kan være med til at lette kollegaernes hverdag, så alle kan fokusere på kerneopgaven.

Herudover er AMG's opgaver at:

LEDERREPRÆSENTANT

Lederrepræsentanten har en særlig rolle

Lederen for en enhed har det juridiske ansvar for arbejdsmiljøet, og har derfor sin naturlige plads i arbejdsmiljøorganisationen.

Samarbejde i arbejdsmiljøgruppen

Lederen og arbejdsmiljørepræsentanten udgør sammen arbejdsmiljøgruppen. Samarbejdet imellem lederen og arbejdsmiljørepræsentanten er kernen i enhedens arbejdsmiljøindsats.

Lederrepræsentanter udpeges

Institutleder, administrationschef, centerleder eller vicedirektør udpeger lederrepræsentanter til instituttets/enhedens arbejdsmiljøgrupper. Lederrepræsentanten er normalt den leder, der har den direkte ledelse og dermed det direkte tilsyn med arbejdet inden for arbejdsmiljøgruppens område. Institutlederen kan således selv være lederrepræsentant.

Lederrepræsentantens ansvar og pligter

Lederen skal medvirke til, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige inden for arbejdsmiljøgruppens område. Det er lederen, der tager beslutninger i de respektive arbejdsmiljøfora efter dialog med arbejdsmiljørepræsentanterne.

I kraft af lederens position har denne et særligt ansvar for, at arbejdsmiljøgruppen fungerer og arbejder effektivt og forebyggende. Medarbejdere og studerende skal være bekendt med risici ved arbejdet, have fået den fornødne instruktion, arbejde under sikre arbejdsforhold og udføre arbejdet på en arbejdsmiljømæssig forsvarlig måde. Lederrepræsentanten spiller en vigtig rolle i det daglige arbejde og skal signalere til alle ansatte, at arbejdsmiljøarbejdet er en vigtig og integreret del af arbejdet på instituttet/i enheden.

Arbejdsmiljøuddannelse

Lederen i arbejdsmiljøgruppen skal gennemgå den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse senest tre måneder efter udpegningen, medmindre lederen allerede har uddannelsen.

Arbejdsmiljøuddannelsen:

- forløber over 3 dage
- giver konkret viden om arbejdsmiljø
- introducerer metoder til en systematisk arbejdsmiljøindsats.

Lederen har yderligere ret til:

- 2 dages supplerende uddannelse inden for det første funktionsår
- 1,5 dages supplerende uddannelse i de følgende funktionsår.

ARBEJDSMILJØREPRÆSENTANT

Hvad laver en arbejdsmiljørepræsentant?

Arbejdsmiljørepræsentanter indgår i arbejdsmiljøgruppen og spiller en vigtig rolle ved at:

- understøtte ledelsen i at sørge for et sikkert og sundt arbejdsmiljø
- virke som kontakttled imellem medarbejdere og ledere, samt viderebringe information, som hjælper til at skabe et godt arbejdsmiljø.
- skabe fokus omkring det daglige arbejdsmiljø og forebygge arbejdsmiljøproblemer
- deltage i lokalt APV-arbejde
- analysere og forebygge arbejdsulykker
- deltage i arbejdsmiljøudvalgsarbejde i LAMU, FAMU/AAMU og HAMU.

Samarbejde i arbejdsmiljøgruppen

Lederen og arbejdsmiljørepræsentanten udgør sammen arbejdsmiljøgruppen. Samarbejdet imellem lederen og arbejdsmiljørepræsentanten er kernen i enhedens arbejdsmiljøindsats.

Valg af arbejdsmiljørepræsentant

En arbejdsmiljørepræsentant vælges af medarbejderne i det område, som medarbejderen hører under, og som arbejdsmiljøgruppen dækker – fx et mindre institut eller en del af et institut. Arbejdsmiljørepræsentanten er en vigtig rollemodel i den fælles indsats for arbejdsmiljøet, og det er derfor vigtigt at arbejdsmiljørepræsentanten nyder tillid blandt alle kollegaer.

Hvis det ikke lykkes at få valgt en arbejdsmiljørepræsentant, udgør lederen arbejdsmiljøgruppen, indtil de ansatte vælger en repræsentant.

Sådan bliver man arbejdsmiljørepræsentant

Som medarbejder på AU er man opstillingsberettiget til valg af arbejdsmiljørepræsentant, hvis man har været ansat på AU i minimum 9 mdr. Valget

foregår af og blandet alle ansatte inden for arbejdsmiljørepræsentantens dækningsområde, uanset fagligt tilhørsforhold.

Arbejdsmiljørepræsentant har en funktionsperiode (valgperiode) på 3 år. Den treårige funktionsperiode giver mulighed for at udvikle et effektivt samarbejde i arbejdsmiljøgruppen samt gennemføre forebyggende arbejdsmiljøtiltag.

Rettigheder og pligter

Lederen skal sørge for, at arbejdsmiljørepræsentanten får den fornødne tid til at varetage arbejdsmiljøarbejdet inden for normal arbejdstid.

Arbejdsmiljørepræsentanten kan ikke fratæde sit hverv i funktionsperioden, medmindre arbejdsmiljørepræsentanten forlader arbejdspladsen, arbejdsområdet eller er fraværende i minimum fire måneder fx pga. orlov eller sygdom. Arbejdsmiljørepræsentanten kan heller ikke blive væltet eller tvunget væk fra sit hverv.

Arbejdsmiljøuddannelse

En nyvalgt arbejdsmiljørepræsentant, skal gennemgå den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse senest tre måneder efter valget, medmindre arbejdsmiljørepræsentanten allerede har uddannelsen.

Arbejdsmiljøuddannelsen:

- forløber over 3 dage
- giver konkret viden om arbejdsmiljø
- introducerer metoder til en systematisk arbejdsmiljøindsats.

Arbejdsmiljørepræsentanten har yderligere ret til

- 2 dages supplerende uddannelse inden for det første funktionsår
- 1,5 dages supplerende uddannelse i de følgende funktionsår.

ARBEJDSMILJØKOORDINATOR

En arbejdsmiljøkoordinator samler trådene

Et institut, center, vicedirektørområde eller administrationscenter kan vælge at oprette en funktion som arbejdsmiljøkoordinator, hvis der er behov for det. Arbejdsmiljøkoordinatoren rådgiver den stedlige ledelse og forankrer arbejdsmiljøarbejdet inden for enheden, så arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige.

Arbejdsmiljøkoordinatoren samarbejder med den lokale arbejdsmiljøorganisation om enhedens samlede arbejdsmiljøindsats. En vigtig funktion er at sikre, at vedtagne beslutninger implementeres.

Få tingene til at ske

Arbejdsmiljøkoordinatoren har til opgave at koordinere arbejdsmiljøarbejdet og sikre, at det fungerer i det daglige. Arbejdsmiljøkoordinatoren skal sikre, at der er fremdrift i arbejdsmiljøopgaverne, fx APV, arbejdsmiljøgranskning af byggesager, kemikalieregistrering mv., ved bl.a. at følge op på opgaverne mellem møderne i LAMU og FA-MU/AAMU.

Arbejdsmiljøkoordinatoren kan være kontaktperson mellem det lokale arbejdsmiljøudvalg (LAMU) og interne eller eksterne rådgivere.

Hvem kan blive Arbejdsmiljøkoordinator

Arbejdsmiljøkoordinatoren bliver udpeget af Institutleder, administrationschef, centerleder eller vicedirektør. Valget kan fx falde på et af medlemmerne i instituttets lokale arbejdsmiljøudvalg eller en person, der er ansat til at varetage arbejdsmiljøarbejdet i samarbejde med arbejdsmiljøorganisationen. Institutleder, administrationschef, centerleder eller vicedirektør kan vælge at nogle af arbejdsmiljøkoordinatorens opgaver, fx koordinering af APV, bliver varetaget af andre medarbejdere, hvis arbejdsmiljøarbejdet fungerer mest hensigtsmæssigt på den måde.

Institutleder, administrationschef, centerleder eller vicedirektør kan selv varetage rollen og opgaverne, hvis der ikke udpeges en Arbejdsmiljøkoordinator. Lederen har altid det formelle ansvar for arbejdsmiljøet inden for sit ledelsesområde.

Arbejdsmiljøkoordinatorens arbejdsopgaver er bl.a. at:

- deltage i LAMU's møder og sikre, at arbejdsmiljøindsatserne implementeres
- skabe overblik og systematik i enhedens arbejdsmiljøarbejde
- holde enheden orienteret om nye regler og lovgivning på arbejdsmiljøområdet, som har betydning for medarbejderne på instituttet
- rådgiver den stedlige ledelse, så denne kan varetage sit ansvar for arbejdsmiljøet
- være tovholder for særlige AU-indsatser for at forbedre arbejdsmiljøet fx APV
- udarbejde og vedligeholde lokale arbejdsmiljø/sikkerhedsvejledninger fx for laboratorier og feltarbejde
- deltage i tilsynsbesøg fra Arbejdstilsynet og medvirke i håndteringen af eventuelle påbud
- koordinere og sikre inddragelse af berørte arbejdsmiljøgrupper/arbejdsmiljøudvalg i forbindelse med lokale arbejdsmiljøtiltag fx byggesager
- holde AU HR – (Afdelingen for Udvikling og Arbejdsmiljø) opdateret om medlemmerne af arbejdsmiljøgrupperne og arbejdsmiljøudvalget.

STUDENTERREPRÆSENTANT

Studenterrepræsentant i AU's arbejdsmiljøorganisation (AMO)

Studiemiljøet og universitetets arbejdsmiljø påvirker din studietid, og der er flere måder, hvorpå du kan få indflydelse på de fysiske rammer på dit studie-sted. AU ønsker at videreudvikle et attraktivt studiemiljø og et af universitetets mål er, at de fysiske rammer for et godt studiemiljø udvikles i takt med ændrede behov. De studerende er derfor en naturlig del af AU's arbejdsmiljøorganisation. Bliver du valgt som studenterrepræsentant, skal du varetage de studerendes interesser og være med til at forbedre miljøet.

AU arbejder med arbejdsmiljø på tre niveauer: På institutniveau, på fakultetsniveau og på det øverste koordinerende niveau i Hovedarbejdsmiljøudvalget. Studerende kan være repræsenteret på alle niveauer.

Sådan bliver du studenterrepræsentant:

Arbejdsmiljøgruppen (AMG): De studerende kan være repræsenteret i afdelingens arbejdsmiljø-gruppe. Valget til arbejdsmiljøgruppen sker oftest gennem de studerendes lokale fagråd. Studerendes deltagelse i arbejdsmiljøorganisationen er reguleret i lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø.

Lokalarbejdsmiljøudvalg (LAMU): Her bliver studenterrepræsentanterne valgt af og blandt de studerende i arbejdsmiljøgrupperne.

Fakultetsarbejdsmiljøudvalg (FAMU): Her bliver studenterrepræsentanterne valgt af og blandt de studerende, der er medlemmer af fakultetets institutarbejdsmiljøudvalg/-grupper. Er der ingen studerende i de lokale udvalg, kan studenterrepræsentanterne vælges af de studerendes råd på de enkelte fakulteter.

Hovedarbejdsmiljøudvalget (HAMU): Her bliver studenterrepræsentanter valgt af og blandt de studerende i fakultetsarbejdsmiljøudvalgene. Er der ingen studerende i disse udvalg, vælger Studenterrådet på AU repræsentanter til udvalget. Der bliver mindst valgt én repræsentant.

Som studenterrepræsentant er du typisk valgt i samme periode som resten af AU's AMO på alle niveauer i arbejdsmiljøorganisationen. Valgperioden er på 3 år.

Studenterrepræsentantens opgaver er bl.a. at:

- inddrage studerendes arbejdsmiljøproblematikker i arbejdsmiljøorganisationens arbejde
- deltage i arbejdet med undervisningsmiljøvurdering (UMV) hvert 3. år
- bidrage med de studerendes input til det fysiske undervisningsmiljø i forbindelse med byggesager fx indretning af undervisningslokaler, fælles area-ler, kantiner.
- være med til at skabe et godt samarbejde i arbejdsmiljøgruppen og med den øvrige arbejdsmiljøorganisation.

Arbejdsmiljøuddannelse

Bliver du valgt som studenterrepræsentant, har du ret til gratis at deltage i den arbejdsmiljøuddannelse, som er lovpligtig for arbejdsleder- og arbejdsmiljørepræsentanter. Den tager 3 dage, hvor du får grundig indsigt i arbejdsmiljøregler og AU's arbejdsmiljøforhold.